

Vandaag is het de Internationale dag van de Statistiek. Ik hoorde het gister op de radio en het zette me wel aan het denken. Q-music had er een mini-onderzoekje op losgelaten: 'trek jij je wat aan van statistiek? Van onderzoeken'?

Het zette me aan het denken, want tijdens mijn opleiding Fysiotherapie - lang geleden- werd er ernstig getimmerd op 'Evidence Based medicine/ practise'; geneeskunde/ therapie op basis van bewijs. Evidence-based medicine is voornamelijk gebaseerd op resultaten die zijn verkregen uit gecontroleerde klinische onderzoeken, zoals [dubbelblinde tests](#), [randomized controlled trials](#) (RCT) en [meta-analyses](#) van zulke RCTs. Voor vrij veel algemeen toegepaste fysiotherapeutische behandelingen bestaat echter maar weinig of zelfs helemaal geen wetenschappelijk bewijs. Zo zijn de therapieën die ik destijds nog leerde, zoals massage, vrijwel verdwenen uit het fysio-vak en draait het binnen de fysiotherapie inmiddels vaak om oefentherapie.

Ook tijdens mijn opleiding tot veterinaire osteopaat werd De Wetenschap er regelmatig bijgehaald. Op de website van het SWOO staan gelukkig steeds meer artikelen over (vaak kleinschalige) onderzoeken waaruit het nut van osteopathie bewezen wordt. Dit heeft inmiddels ook zijn effecten richting zorgverzekeraars die behandelingen steeds vaker (deels) vergoeden. Ook paardenosteopathie.

Inmiddels werk ik alweer jaren intensief samen met fijne collega's binnen onze Maatschap die allen complementair werken. Deels is dat officieel wetenschappelijk onderbouwd. Deels (nog) niet. Want wat blijkt dat onderzoek-wereldje ontzettend moeilijk in elkaar te zitten. Wat blijkt het een rare wereld te zijn. Onderzoeken die gefinancierd worden door instanties die baat hebben bij de uitkomst van het betreffende onderzoek. Hoe 'toevallig' zijn deze onderzoeksresultaten dan? Een voorbeeld is Het Voedingscentrum, nu met de herziene 'schijf van vijf' en de slogan 'Eerlijk over voeding'. Hoe eerlijk is deze informatie of is het een verkapte manier van puur reclame maken, want wie betaald Het Voedingscentrum? Juist, Unilever. De kritische blik, klopt dit onderzoek of is het 'wie betaald, bepaald!' wordt gelukkig steeds vaker toegepast. In 2013 heeft Cochrane Collaboration een uitgebreid onderzoek gedaan waarbij 1588 studies over de effectiviteit van medicijnen kritisch bekeken werden (Sismondo et al., 2013). De onderzoekers concludeerden dat door industrie gesponsord onderzoek vaker tot positieve conclusies over die effectiviteit van en de afwezigheid van bijwerkingen komt dan onderzoek dat door andere bronnen gefinancierd wordt.

Het meest extreme voorbeeld van de invloed van sponsoring op

onderzoeksresultaten is het door de tabak-industrie gesponsorde onderzoek naar de gezondheidseffecten van roken. Naar mening van vele uitgevers van wetenschappelijke tijdschriften (British Medical Journal; American Journal of Respiratory and Critical Care; American Journal of Respiratory Cell and Molecular Biology; Journal of Health Psychology; PLoS One, PLoS One Medicine and PLoS One Biology) is deze invloed zo extreem dat zij artikelen over onderzoek dat door de tabaksindustrie is gesponsord niet langer accepteren.

Ook in paardenland stuit je op bijzondere onderzoeksresultaten en bijzondere 'eerlijke informatie'. Kritisch kijken naar deze informatie blijkt absoluut noodzakelijk, want ook hier speelt de industrie een zeer belangrijke rol. Hoe wordt er zo veel mogelijk geld verdiend?! Vanuit de insteek dat elke paardenhouder vanuit liefde naar zijn dier kijkt en het zo goed mogelijk wilt doen, of dit paard nu 24/7 buiten staat of in een super-de-luxe stal met gouden kroontjes, de insteek zou toch hetzelfde moeten zijn: 'hoe zorg ik zo goed mogelijk voor mijn dier?'. Hoe je dit invult heeft toch voornamelijk te maken met hoe je opgegroeid bent (hoe je bv als pennymeisje bij de lokale manage op ponyles bent gegaan) tot alles wat er tot nu toe bij jou op je pad komt, welke informatie je hoort, hoe je omgeving er mee omgaat, etcetera. Kritisch kijken en durven anders te zijn, te pionieren, zijn bij mij belangrijke waarden geworden. Zoals er onlangs gesproken werd tijdens een bijscholing 'Wie achter de kudde aanloopt, loopt altijd in de stront'.

Kritisch blijven kijken blijft dus belangrijk in mijn optiek. Begin dit jaar (1-1-16) is er een contract getekend tussen het KNHS en paardenvoerfabrikant PAVO, waarbij 'De focus van het partnership ligt op het verspreiden van kennis over gezond voermanagement en paardenvoeding. Een bijzondere samenwerking op zijn zachts gezegd. Commercieel zeer verantwoord. Maar hoe worden de leden van het KNHS nu geïnformeerd? Blijft dit eerlijke, objectieve informatie, of zal er toch een gekleurd beeld ontstaan?

Uiteindelijk ben nog altijd geïnteresseerd in de klinische onderzoeken. Ik staar me er echter niet op blind. Er is nog zo verschrikkelijk veel waar de wetenschap nog niks van snapt, maar wat wel degelijk werkt. Wat dat betreft denk ik vaak: die tijd die komt nog wel. De effecten van de complementaire geneeswijzen laten zich duidelijk zien. Of deze resultaten nu zijn opgenomen in een klinisch onderzoek of niet: jij ziet dat het werkt. Het bewijs hiervoor komt nog wel; het geld wat voor dergelijke onderzoeken nodig is en vanuit de reguliere geneeskunde over het algemeen veel gemakkelijker te financieren is

dan voor de kleinere bedrijven die uiteindelijk met een betreffend middel veel minder winst kunnen maken (ik bedoel: stel dat een framboos briljante eigenschappen heeft: wie wordt hier dan ooit rijk van, de groenteboer?!), ook dát geld dat komt nog wel. Tot die tijd gaan we 'gewoon lekker met ons vak door', blijf ik me ontwikkelen, slurp ik zoveel mogelijk informatie op, van orthomoleculaire geneeskunde wat niks met zweverigheid te maken heeft (puur 'genen') tot bijzondere energetische middelen die briljante dingen kunnen doen, waar ik zelf nog altijd van onder de indruk ben. Ik blijf kritisch, moet ervaren wat iets doet, wil begrijpen hoe iets werkt, wil het snappen vanuit mijn hoofd én buik. Kritisch kijken naar alle informatie die via alle verschillende wegen op mijn pad komt, kritisch kijken naar mijn vak, en vooral voor de toekomst zou ik een ander nog veel beter op de kaart willen hebben. Ik zou regulier en complementair nog veel meer in elkaar verweven willen zien. Samenwerken ipv concurreren, met als uiteindelijk doel dat jouw dier weer op rit is. Linksom of rechtsom.

Dat bewijs dat komt dus nog wel: De appel viel ook al naar beneden voor de zwaartekracht ontdekt werd. Het komt dus wel goed ;-).

Waar let jij op? Lees jij onderzoeken, reviews, statistieken bij het maken van jouw keuzes?